

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

19 noiembrie

2010

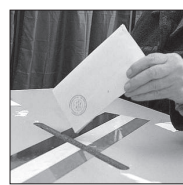
Anul IX

nr. 43 (350)

8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Circa 2 milioane 800 de mii de
buletine de vot pentru
scrutinul electoral din
28 noiembrie**

pag. 3

**Calificarea
accidentelor
de muncă**

pag. 4

**Prim-ministrul Vlad Filat
a înmînat certificatele de
proprietate sinistraților care
au solicitat procurarea de
locuințe**

pag. 5

Procuratura Generală

Procuratura Generală și Consiliul Europei – noi modalități de cooperare

Valeriu Zubco, Procurorul General al Republicii Moldova s-a întâlnit recent, cu reprezentanții Consiliului Europei pentru a evalua decurgerea implementării Programului Comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei „Programul de susținere a democrației” pentru Republica Moldova.

Din componența delegației au făcut parte: Tanja Rakusic-Hadzic, șefa Secției poliție și penitenciare a Direcției generale Drepturile Omului și Afaceri Juridice a CoE; Leonid Antohi, administrator al Direcției generale Drepturile Omului și Afaceri Juridice a CoE; Mariana Chicu, coordonator de program în cadrul Programului Comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei „Programul de susținere a democrației” pentru Republica Moldova.

Din partea Procuraturii Generale au participat Iurie Garaba, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, șef al Direcției investigații generale; Ion Caracuian, procuror, șef al Secției combatere tortură; Anatolie Pîrnău, procuror, șef al Secției asistență juridică internațională și integrare europeană

Întrevederea a avut loc la Procuratura Generală, unde au fost abordate subiecte ce țin de ajustarea legislației naționale cu privire la Procuratură, la standardele UE. În acest sens, Valeriu Zubco a relatat că, recent a semnat un ordin prin care a dispus formarea unui grup de lucru care în decurs de 3 luni urmează să elaboreze conceptul reformei instituționale a Procuraturii Republicii Moldova și să îl prezinte spre aprobare Comisiei juridice, nu-

miri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova.

„Acest lucru este absolut necesar pentru a fundamenta clar locul și rolul Procuraturii în sistemul de justiție. Reforma Procuraturii a demarat în anul 2008, odată cu adoptarea noii Legi cu privire la Procuratură. De facto, însă acest proces a început la finele anului

2009, când au fost create organele de autoadministrare ale instituției vizate. Pe calea reformelor, însă ne ciocnim cu multe lacune, imperfecțiuni și instabilitate în actele legislative. Pentru o continuitate eficientă în reformarea instituțională avem nevoie de modificări în legislație”, a menționat Valeriu Zubco.

În context, Procurorul General i-a asigurat pe oficialii europeni că odată definitivat conceptul reformei instituționale va fi prezentat spre avizare experților CoE pentru promovarea liniilor recomandărilor făcute de oficialii europeni.

Tot în cadrul întâlnirii, Valeriu Zubco a evidențiat și realizările de ultimă oră, prerogativele, dar și insuficiențele din activitatea secției create în premieră – specializată în combaterea torturii. Formarea acestei subdiviziuni se încadrează în activitatea de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și răspunde necesității timpului.

Procurorul General a evocat cu acest prilej evoluțiile la nivel repu-

Oaspeții europeni au apreciat lansarea Secției combatere tortură din cadrul Procuraturii Generale și au menționat disponibilitatea Consiliului Europei de a acorda asistență părții moldovenesti atât în ajustarea legislației, cât și în finanțarea lucrărilor de reparație în sediului secției de profil.

În acest context s-a stabilit un cadru de cooperare care va implica un set de măsuri, inclusiv organizarea unei vizite de studiu pentru pro-

blican și prioritățile imediat următoare din activitatea secției de profil, subliniind totodată, eforturile, inițiativele și rezultatele pozitive ale acesteia.

curorii moldoveni în Scoția, pentru instruirea în domeniul prevenirii, depistării și combaterii eficiente a cazurilor de tortură și altor încălcări ale drepturilor omului.

FRONTEX VA INTENSIFICA COLABORAREA CU SERVICIUL GRĂNICERI AL REPUBLICII MOLDOVA

Agencia Europeană pentru Managementul Cooperării Operaționale la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene (FRONTEX) va intensifica colaborarea cu Serviciul Grăniceri al Republicii Moldova. Despre aceasta a anunțat directorul executiv al agenției, Ilkka Laitinen, în cadrul unei întrevederi la Chișinău cu premierul Vladimir Filat.

Potrivit Serviciului de presă al Guvernului, el a menționat că la sfârșitul lunii noiembrie va avea loc o ședință comună, în cadrul căreia „se va stabili programul de cooperare pentru anul 2011, mai intens decât în 2010”.

Ilkka Laitinen a apreciat înalt Guvernul pentru aprobarea recentă a Strategiei naționale pentru managementul integrat al frontierei de stat pe anii 2011-2013.

„Acest document a fost aprobat la momentul oportun și sînt sigur că va fi implementat cu succes”, a spus el, dînd asigurări că FRONTEX este dispusă și în continuare să susțină Republica Moldova în vederea asigurării unui management eficient al frontierelor.

Prim-ministrul a mulțumit agenției pentru suport și a subliniat că Republica Moldova va continua să muncească în vederea stabilirii unui management integrat la frontiere pentru ca acestea să devină transparente, întru prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere.

Interlocutorii au vorbit și despre importanța Misiunii pentru Asistență la Frontiera Moldovei și Ucrainei (EUBAM) și necesitatea continuării activității acesteia.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Medicamentele se pot ieftini cu pînă la 50 la sută

Medicamentele se pot ieftini cu pînă la 50 la sută. Anunțul a fost făcut de către noua conducere a Agenției Naționale a Medicamentului. Asta după ce în primele nouă luni, produsele farmaceutice s-au scumpit, în medie, cu peste 6 procente.

Noile propuneri au fost anunțate de noul director al Agenției Naționale a Medicamentului. Fostul director a fost demis, prin hotărîre de Guvern, pe motiv că nu a reușit să țină sub control piața farmaceutică.

Comisia europeană va majora cotele pentru exportul fără taxe a vinurilor moldovenești

Comisia europeană a căzut de acord să majoreze cotele pentru exportul fără taxe a vinurilor moldovenești în Uniunea Europeană - de la 10 mln sticle în 2010 la 20 mln în 2011, 24 mln în 2012 și 33 mln în 2013.

Precum a relatat într-o conferință de presă viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, decizia Comisiei Europene urmează să fie aprobată de Parlamentul European. El și-a exprimat speranța că acest lucru se va produce deja în prima jumătate a anului 2011. Vasile Bumacov a relatat că în cadrul ședinței Subcomitetului pentru comerț și investiții Moldova-Uniunea Europeană, care a avut loc pe 11 noiembrie la Bruxelles, delegația moldovenească a expus planul de activitate privind viitoarele negocieri referitoare la Acordul de liber schimb aprofundat și comprehensiv. Viceministrul a menționat că Moldova de obicei valorifică cota pentru exportul fără taxe a vinurilor în UE pînă în luna august. Acest lucru creează probleme, deoarece jumătate de an consumatorul european cumpără vinuri moldovenești la un preț, iar în a doua jumătate a anului prețurile lor cresc. Deși taxele sînt modeste, pentru Moldova acestea sînt semnificative, atingînd în medie 20% din costul vinurilor. Vasile Bumacov de asemenea, și-a exprimat speranța că Acordul de liber schimb între UE și Moldova va fi semnat în termene rezonabile, după ce de cote pentru export în UE nu va mai fi nevoie.

Grecia – țara europeană cu cel mai mare risc terorist

Grecia este țara europeană cu cel mai mare risc terorist, potrivit noului „Index al riscului terorist”, realizat de societatea britanică „Maplecroft” – societate specializată în studiul riscurilor naturale sau umane.

Potrivit indexului dat, încadrată în categoria „risc ridicat”, Grecia a urcat de pe locul 57 pe 24, cu 180 de atentate într-un an, depășind astfel Spania (clasată pe locul 27).

Somalia este țara cu cel mai mare „risc terorist”, devansînd Pakistanul, Irakul și Afganistanul. Aceasta a urcat, în decurs de un an, de pe locul patru pe primul în acest clasament, cu 556 de acte teroriste din iunie 2009 pînă în iunie 2010, care au provocat moartea a 1437 de persoane.

Statele Unite se află pe locul 33, în categoria „risc mediu”, în fața Algeriei (locul 36), Franței (locul 44) și Marii Britanii (locul 47). Canada, (locul 67), Germania (70), Maroc (84), Elveția (114) și Belgia (117) sînt clasate în categoria „risc scăzut”.

Indexul riscului terorist este realizat în fiecare an în funcție de numărul și intensitatea atentatelor, precum și de istoria țării în materie de terorism.

Condamnații la moarte din America, executați ca animalele

Un condamnat la moarte din Statele Unite ar putea fi executat cu un anestezie pentru animale, din cauză că produsul utilizat în mod normal nu se mai găsește în stoc.

În loc să amîne execuțiile pînă la începutul anului viitor, cînd va fi reluată livrarea anesteziei cerut de lege, guvernatorul de Oklahoma a cerut justiției să permită folosirea substanței de uz veterinar.

Deocamdată, judecătorii nu au dat niciun răspuns. Luna trecută, tot în Oklahoma, un deținut a fost executat, după ce guvernatorul a „împrumutat” doza letală de la colegul său din Arkansas. Iar cel de Arizona s-a dovedit și mai hotărît: a importat din afara Statelor Unite anesteziei respectiv, pentru ca o sentință capitală să fie îndeplinită.

Cum respectă Republica Moldova libertatea credinței?

Guvernul Statelor Unite spune că în ultimul an Moldova a respectat mai bine decît în trecut libertatea credinței, dar atrage atenția asupra unor carențe care s-au menținut și asupra unor probleme noi.

În raportul anual al Departamentului de Stat privind libertatea religioasă, publicat recent la Washington, sînt menționate pe larg persecuțiile la care sînt supuși în Moldova martorii lui Iehova. Este pomenit, de asemenea, refuzul autorităților de a rezolva problema restituirii proprietăților Bisericii Luterane.

În raportul american este descris pe larg incidentul de la 13 decembrie din anul trecut, cînd un grup de credincioși conduși de preotul Anatol Cibric au vandalizat menora amplasată de comunitatea evreiască în Grădina Publică din Chișinău.

„Moldova este un partener politic important pentru Lituania”

Ministrul Justiției al Lituaniei, Remigijus Simasius, a efectuat recent o vizită de lucru în Republica Moldova, în cadrul căreia oficialul lituanian a avut o întrevedere cu viceministrul Oleg Efrim.

Vizita ministrului Justiției al Lituaniei este un moment deosebit de important în relațiile dintre Republica Moldova și Lituania. În cadrul întîlnirii dintre cei doi oficiali au fost abordate subiecte de interes comun din domeniul justiției, cooperarea interministerială și schimbul de experiență în sistemul juridic. De asemenea, această vizită a oferit prilejul de a discuta despre procesul de modernizare a sistemelor judiciare din cele două state.

Ministrul lituanian al Justiției a apreciat eforturile pe care le depune Guvernul moldovean pentru aderarea la familia țărilor Uniunii Europene. El a menționat că Lituania este deschisă pentru a împărtăși Republicii Moldo-

va din experiența țării sale de aderare la Uniunea Europeană. Totodată, el a comunicat că Lituania vede în Republica Moldova un partener politic important, statul respectiv

fiind interesat să dezvolte colaborarea cu Moldova în noi domenii, unde țările noastre ar putea să se susțină reciproc.

Discuțiile dintre cei doi oficiali s-au axat în mare parte și asupra reformelor pe care le-a demarat Republica Moldova în domeniul justiției. Astfel, a fost discutată

executare a hotărîrilor judecătorești. În acest context, Remigijus Simasius a comunicat că Lituania este gata și în continuare să susțină Republica Moldova în acest domeniu pentru a atinge rezultatele reformei în cel mai scurt timp. Cei doi diplomați au discutat despre implementarea noilor tehnologii informaționale în sistemul juridic. Acest segment este unul din domeniile forte ale Lituaniei, ea fiind printre primele țări din Uniunea Europeană care realizează cu succes introducerea noilor tehnologii informaționale în administrația publică. Ministrul Justiției al Lituaniei, pe parcursul vizitei sale în Republica Moldova, s-a întîlnit cu reprezentanții Consiliului Superior al Magistraturii, ai Curții Constituționale și ai Uniunii Executorilor Judecătorești. La finalul vizitei, ministrul lituanian a mers și la penitenciarul pentru femei din satul Rusca.

Copiii, încurajați să monitorizeze respectarea propriilor drepturi

Copii au nevoie de motivație și indicatori pentru monitorizarea propriilor drepturi. Aceasta este una din concluziile Grupului de Lucru pentru monitorizarea Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului, reunit la Chișinău pentru un atelier de formare, organizat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului.

Membrii Grupului de lucru au menționat că respectarea drepturilor copilului variază de la o regiune la alta, iar printre cele mai puțin respectate se numără dreptul la opinie, dreptul la protecție împotriva exploatarei economice, dreptul la timp liber. Și dreptul la protecție împotriva violenței rămîne a fi un drept încălcat de către adulți și semenii. Copiii manifestă un comportament violent în raport cu colegii lor, iar profesorii îi agresează verbal, îi intimidă și amenință cu scăderea notelor la obiecte în caz de nesupunere sau neascultare.

Membrii Grupului de Lucru afirmă că dreptul la educație este cel mai respectat, potrivit monitorizării. În acest sens, se poate specifica dotarea tehnică și cu manuale a școlilor din republică. Deocamdată, sînt restanțe în ceea ce privește îmbunătățirea calității predării prin metode interactive, jocuri.

În sensul respectării drepturilor copilului, rolul adulților este de a-i ajuta pe copii să înțeleagă conceptul de drept al copilului, dar și să însușească Convenția cu privire la Drepturile Copilului, dezvoltîndu-le copiilor competențe, se menționează într-un comunicat de presă al Centrului de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului.

Membrii Grupului au elaborat propuneri pentru organizațiile locale care ar dori să implice copiii în monitorizarea propriilor drepturi, precum și recomandări de lucru pentru părinții copiii cărora sînt implicați în proces.

Respectarea Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului este monitorizată de 25 de copii din 14 regiuni ale țării. Această monitorizare efectuată pe parcursul a patru luni este parte a proiectului „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi”, fiind realizat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC), cu sprijinul acordat de Organizația Suedeză „Salvați Copiii”, Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova și Reprezentanța UNICEF în Moldova.

Schimb de experiență moldo-francez în domeniul traficului de persoane

Centrul pentru combaterea traficului de persoane al MAI (CCTP), a fost vizitat, recent, de Eric Panloup, consilier regional pentru Europa de Est în domeniul traficului de ființe umane în cadrul Reprezentanței Franței pe lângă Organizațiile Internaționale la Viena.

Expertul francez a avut întrevederi cu directorul CCTP și reprezentantul Secretariatului permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane.

Înaltul oficial european a luat cunoștință de structura și activitatea instituției, atribuțiile de bază ale acesteia. Eric Panloup și-a exprimat interesul și pentru aspecte privind legislația națională în domeniul luptei contra traficului de persoane, sancțiunile aplicate traficantilor, situația actuală în domeniu, numărul de cauze finalizate și numărul de victime identificate, activitățile de urmărire penală și protecție a victimelor și martorilor în cadrul investigării acestor ge-

nuri de infracțiuni. Experții au purtat discuții referitoare la coordonarea la nivel național și conlucrarea cu ONG-urile de profil.

De asemenea, E. Panloup a fost informat despre crearea Secretariatului permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane și principiile de activitate a acestei structuri.

Cîteva din subiectele cheie puse în discuție au vizat cooperarea la nivel local între instituțiile care fac parte din componența Comitetului național și cooperarea organelor de drept din Republica Moldova cu cele din țări precum Turcia,

Cipru, Federația Rusă, repatrierea victimelor în țara de origine, precum și cooperarea cu structuri internaționale, cum ar fi: Interpol, Euro-pol, SECI.

ținut intenția creării în cadrul Centrului pentru combaterea traficului de persoane al MAI a unei secții specializate în lupta împotriva pornografiei infantile prin internet.

La finalul întrevederii, Eric Panloup a venit și cu o propunere către conducerea CCTP. Expertul s-a arătat cointerestat în efectuarea unui schimb reciproc de vizite de studiu ale colaboratorilor din Franța și Republica Moldova în scopul preluării bunelor practici de activitatea în aceste domenii.

Lilia DUMINICA

◆ Curier Electoral

Circa 2 milioane 800 de mii de buletine de vot pentru scrutinul electoral din 28 noiembrie

Pentru alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010, Comisia Electorală Centrală a decis tipărirea și distribuirea a 2 804 408 buletine de vot.

Potrivit reprezentantului CEC, 2 109 215 de exemplare vor fi tipărite în limba de stat, iar alte 695 193 de exemplare - în limba rusă. Buletinele de vot tipărite se vor distribui consiliilor electorale de circumscripție. Secțiile de votare din Chișinău vor primi cele mai multe exemplare, puțin peste 620 de mii, dintre care circa 400 de mii vor fi în limba română. La Bălți vor fi trimise aproximativ 106 mii, iar în Unitatea Teritorială Administrativă Găgăuzia - 108 mii de buletine. Către secțiile de votare din străinătate vor fi expediate peste 130 de mii de buletine de vot.

Cele mai multe exemplare în limba rusă vor rămâne, de asemenea, în Capitală - aproape 220 de mii. Urmează Găgăuzia, cu mai mult de 90 % din totalul de exemplare primite și capitala nordică, cu aproape 52 de mii. Și peste hotare vor fi trimise buletine în limba rusă, în număr de peste 24 de mii.

21 de secții de votare pentru alegătorii din stînga Nistrului

Alegătorii domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului, în municipiul Bender și în unele localități ale raionului Căușeni, aflate provizoriu în afara controlului suveran al autorităților constituționale ale Republicii Moldova, vor putea vota, la alegerile parlamentare, în 21 de secții de votare.

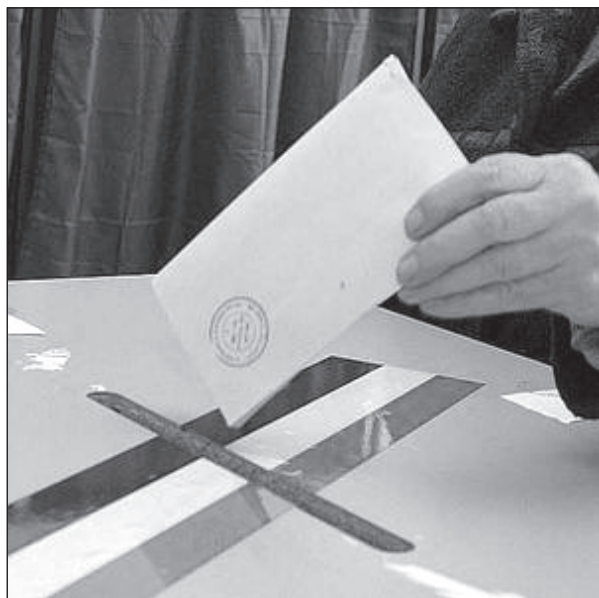
Acești alegători se vor înscrie în lista suplimentară la prezentarea actului de identitate, care atestă domiciliul sau reședința persoanei în localitatea corespunzătoare, iar la rubrica „Notă” din această listă se va consemna „UAT din stînga Nistrului”.

În scopul garantării securității

procedurii de votare la secțiile respective din localitățile aflate în Zona de securitate, Comisia Electorală Centrală a făcut apel către observatorii naționali, internaționali și Comisia Unificată de Control, în vederea monitorizării desfășurării pașnice a procesului electoral în cadrul secțiilor de votare menționate.

Secțiile de votare, unde cetățenii din stînga Nistrului își vor putea exercita dreptul de a vota vor fi amplasate după cum urmează:

- Secția nr. 5 - Gimnaziul nr. 17, mun. Chișinău, bul. Dacia, 75;
- Secția nr. 120 - Direcția Căilor Ferate din Moldova, mun. Chișinău, str. Vlaicu Pîrcălab, 48;
- Secția nr. 187 - SA „Transe-

nergoreparație”, mun. Chișinău, str. Transnistria, 4;

- Secția nr. 24 - Liceul teoretic din satul Gura Bîcului, raionul Anenii Noi;

- Secțiile nr. 40 și nr. 41 - Centrul de cultură și tineret din satul Varnița, raionul Anenii Noi;

- Secția nr. 23 - Liceul teoretic „Prometeu” din satul Copanca, raionul Căușeni;

- Secția de votare nr. 27 - Liceul teoretic din satul Fîrlădeni, raionul Căușeni;

- Secția nr. 33 - Casa de cultură din satul Hagimus, raionul Căușeni;

- Secția nr. 1 - Liceul teoretic „I. Creangă” din satul Coșnița, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 2 - Căminul cultural din satul Coșnița, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 3 - Căminul cultural din satul Cocieri, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 4 - Liceul teoretic „Vlad Ioviță” din satul Cocieri, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 6 - Căminul cultural din satul Dorotcaia, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 10 - Căminul cultural din comuna Molovata Nouă, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 12 - Gimnaziul din satul Pohrebea, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 13 - Gimnaziul din satul Pîrîta, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 14 - Căminul cultural din satul Ustia, raionul Dubăsari;

- Secția nr. 74 - Liceul teoretic din satul Sănătăuca, raionul Florești;

- Secția nr. 42 - Centrul comunitar din orașul Rezina, raionul Rezina;

- Secția nr. 24 - Casa de cultură din satul Râscăieți, raionul Ștefan Vodă.

CEC a aprobat modelul buletinului de vot

Comisia Electorală Centrală a aprobat modelul și textul buletinului

de vot pentru alegerile din Republica Moldova din 28 noiembrie 2010.

Astfel, buletinul de vot va fi divizat în 39 de patrulete, fiecare avînd dimensiunile de 110 mm pe 20 mm. Lungimea buletinului va fi de 945 mm, iar lățimea - de 140 mm.

La o distanță de 15 mm deasupra primului patrulete se aplică două numere: în partea stîngă - numărul de ordine al circumscripției electorale, iar în partea dreaptă - numărul de ordine al secției de votare.

În patrulete, în partea stîngă va fi imprimat simbolul concurentului electoral; în centru va fi scrisă denumirea partidului, mișcării social-politice sau numele și prenumele candidatului independent. În partea dreaptă va fi imprimat un cerc în care alegătorul urmează să aplice ștampilă cu inscripția „Votat”. Distanța dintre patrulete este de 2,5 mm.

Concurenții electorali vor fi înscrși în buletinul de vot cu litere majuscule, conform tragerii la sorți efectuate de către Comisia Electorală Centrală la 5 noiembrie 2010, în următoarea ordine:

Partidul Național Liberal; Partidul Democrat din Moldova; Partidul Liberal; Partidul „Moldova Unită”; Partidul Popular Creștin Democrat; Partidul Mișcarea Acțiunea Europeană; Partidul Politic „Patrioții Moldovei”; Partidul Politic „Pentru Neam și Țară”; Partidul Republican din Moldova; Partidul Politic „Alianța Moldova Noastră”; Partidul Umanist din Moldova; Partidul Comuniștilor din Moldova; Partidul Liberal Democrat din Moldova; Valeriu Pleșca, candidat independent; Partidul Conservator; Gabriel Stati, candidat independent; Partidul Popular Republican; Mișcarea social-politică „Ravnopravie”; Partidul Social Democrat; Victor Stepaniuc, candidat independent; Mișcarea social-politică a romilor din Republica Moldova; Evgheni Nazarenco, candidat independent;

Gheorghe Rusu, candidat independent; Partidul Muncii; Maia Laguta, candidat independent; Partidul Politic Partidul Ecologist „Alianța Verde”; Tatiana Țîmbalist, candidat independent; Romeo Careteu, candidat independent; Afanasie Bîrlădeanu, candidat independent; Oleg Bolotnicov, candidat independent; Oleg Cazac, candidat independent; Vitalie Țaulean, candidat independent; Elena Burghilă-Leonte, candidat independent; Valentina Cușnir, candidat independent; Alexandru Demian, candidat independent; Sergiu Iachim, candidat independent; Natalia Axenova, candidat independent; Vasile Lupașcu, candidat independent; Sergiu Banari, candidat independent.

Cereri privind solicitarea urnei de vot mobile

În perioada 14-27 noiembrie 2010, cetățenii pot depune cereri privind solicitarea urnei de vot mobile la locul aflării.

Potrivit legislației electorale, alegătorul care, din motive de sănătate sau din alte motive temeinice, nu se poate deplasa la secția de votare, poate solicita biroului electoral urna de vot mobilă.

Cererile se fac în scris, începînd cu 2 săptămîni înainte de ziua votării și pînă la ora 18.00 a zilei precedente votării. În ziua votării, cererile pot fi făcute în scris pînă la ora 15.00 dacă se prezintă și un certificat medical. Doar persoanele cu dizabilități de vedere (orbii) pot înainta cereri privind votarea la locul aflării inclusiv în formă verbală.

Persoanele menționate vor vota conform listei de alegători pentru votarea la locul aflării, întocmită de biroul electoral al secției de votare în baza cererilor acestora, iar persoanele neînscrise într-o asemenea listă nu vor putea vota la locul aflării.

Lilia DUMINICA

Promo-LEX: Se intensifică campania electorală

Grupul de observatori ai asociației Promo-LEX a făcut public raportul privind monitorizarea campaniei electorale în perioada 25 octombrie-8 noiembrie 2010.

Campania electorală se intensifică, fiind constatate cazuri de intimidare și violență atît la adresa concurenților electorali, cît și la cea a alegătorilor, iar concurenții electorali desfășoară diverse activități de agitație electorală fără a ezita să utilizeze resursele administrative și să ofere „cadouri electorale”. Acestea sînt doar două dintre constatările experților Promo-LEX la încheierea etapei a treia de monitorizare.

Potrivit raportului, în perioada vizată, Comisia Electorală Centrală (CEC) și-a exercitat imparțial atribuțiile, înregistrînd, la finele perioadei prevăzute, 40 de concurenți electorali, a adoptat și a modificat acte normative, interpretînd legislația în vigoare în interesul persoanelor cu dizabilități de vedere. „Concurenții electorali desfășoară multiple și diverse activități de agitație electorală, recurgînd în preponderență la întâlniri cu alegătorii, afișaje electorale și spoturi publicitare. De asemenea, în scopuri agitaționale, au fost organizate o serie de concerte”, mai spun reprezentanții asociației.

În studiu se mai constată că concurenții au raportat în termen, la CEC, despre utili-

zarea resurselor din fondul electoral. Totodată, observatorii Promo-LEX susțin că nici unul dintre concurenți nu a respectat obligația de a declara săptămînal, într-o publicație de circulație națională, mijloacele financiare și alte forme de susținere materială a activităților lor. Experții au specificat că în cazul a 12 din cei 40 de concurenți electorali înregistrați în cursa electorală, au fost depistate materiale publicitare cu deficiențe în vederea indicării informației prevăzute de legislație.

„Campania electorală se intensifică, prin varietatea și multitudinea activităților de agitație electorală, fapt ce dă dovadă de seriozitatea implicării concurenților în cursă”, a declarat Pavel Postică, șef-adjunct al misiunii de monitorizare.

Raportul constată anumite devieri de la planul calendaristic al CEC, în ceea ce ține de constituirea organelor electorale în baza propunerilor tardive ale concurenților, înregistrate la organele electorale inferioare. De asemenea, regulamentele

de organizare a alegerilor nu au fost ajustate la prevederile Codului electoral. „În acest fel, se creează deficiențe la nivelul organelor teritoriale inferioare în organizarea votării

uni ascunse asupra alegătorilor și concurenților electorali, precum și mai multe cazuri de agitație electorală forțată.

Grupul de monitorizare a formulat și un set de recomandări pentru actorii implicați în campania electorală. Acestea se referă la necesitatea implicării CEC în mediarea conflictelor dintre concurenții electorali și membrii organelor electorale, inițierea unor campanii de sensibilizare a concurenților electorali privind necesitatea unui comportament pașnic și civilizat în procesul electoral etc.

Raportul reprezintă sinteza constatărilor a 42 de observatori pe termen lung din teritoriu. Monitorizarea alegerilor anticipate parlamentare, preconizate pentru 28 noiembrie 2010, este un proiect realizat de asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Proiectul beneficiază de asistență tehnică și financiară din partea Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova, Fondului Național pentru Democrație (NED), National Democratic Institute for International Affairs (NDI).

Lilia DUMINICA

• Tribuna viitorilor juriști

Calificarea accidentelor de muncă

Natalia UNTILA,
studentă,
Facultatea de drept USM

Fiecare dintre noi sîntem sau urmează să fim angajatori sau salariați. Din acest motiv, studierea, respectiv, crearea celor mai bune condiții de muncă este o prioritate pentru ambele părți.

Dicționarul explicativ al limbii române, definește termenul „accident” ca un eveniment fortuit, imprevizibil, care întrerupe mersul normal al lucrurilor, provocînd avarii, răniri, mutilări sau chiar moartea. Deși noțiunea de „accident” include intervenția întîmplării (se și spune „accidental” în sens de „întîmplător”), în realitate rolul întîmplării nu este atît de mare cum ar putea să pară la prima vedere.

În general, accidentele au la bază cauze precise, care țin de greșelile oamenilor. Înlăturarea acestor cauze se poate realiza și în acest fel, este pe deplin posibil să se obțină o reducere a numărului de accidente.

În decursul timpului, actele normative au folosit diferite formulări referitoare la accidentele de muncă. Astfel, în Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, punctul 3, se menționează că: „prin accident de muncă se înțelege un eveniment care a produs vătămă-

rea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicație acută, leziuni corporale provocate de insecte și animale, de calamități naturale etc.), ca urmare a acțiunii unui factor de risc (însușire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producție, mediu de muncă) și care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacității de muncă ori la decesul salariatului, survenit:

a) în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligațiilor de serviciu;

b) înainte de începerea sau după încetarea lucrului, cînd salariatul se deplasa de la intrarea în incinta întreprinderii, instituției, organizației (în continuare – „unitate”) pînă la locul de muncă și invers, își schimbă îmbrăcămintea personală, echipamentul individual de protecție și de lucru și invers, preia sau predă locul de muncă și mijloacele de producție;

c) în timpul pauzelor stabilite, cînd salariatul se află pe teritoriul unității sau la locul de muncă, precum și în timpul frecventării încăperilor sanitaro-igienice sau auxiliare;

d) în timpul deplasării de la domiciliu la lucru și invers, cu transportul oferit de unitate, în modul stabilit, precum și în timpul îmbarcării sau debarcării din acest mijloc de transport;

e) în timpul deplasării la unitatea în care este încadrat salariatul, pînă la locul de muncă, organizat în afara teritoriului unității sau pînă la o altă unitate, și invers, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă sau a obligațiilor de serviciu, în timpul util pentru

aceasta și pe traseul stabilit al deplasării, indiferent de modul de deplasare sau mijlocul de transport utilizat;

f) în cadrul participării la acțiuni culturale, sportive sau la alte activități organizate de unitate în baza ordinului sau dispoziției emise de angajator;

g) în cadrul acțiunii întreprinse din proprie inițiativă, pentru prevenirea sau înlăturarea unui pericol ori pentru salvarea altui salariat de la un pericol în circumstanțele specificate la litera a), b), c), d) și f) ale prezentului punct;

h) în timpul instruirii de producție sau practicii profesionale în bază de contract încheiat între angajator și instituția de învățămînt, între angajator, elevi și studenți”.

Din definiție se pot deduce următoarele elemente necesare pentru existența accidentului de muncă: vătămarea organismului, cauza determinată care produce vătămarea violentă a organismului salariatului, calitatea persoanei accidentate, timpul și locul producerii accidentului.

Noțiunea de accident de muncă, definită în prezentul Regulament, pentru prima dată prevede că vătămarea violentă a organismului salariatului, provocată de accidentul psihic, poate fi calificată drept accident de muncă.

Stresul psihic este un ansamblu de reacții ale persoanei față de particularitățile interacțiunii între individ și lumea înconjurătoare. Stresul este legat de activitatea administrativă și de dispecerat, de efortul fizic etc. Businessmanul este supus stresului prin presiunea permanentă a clienților sau a concurenților, angajatorul – din partea subalternilor (sau viceversa), dispecerul aeroportului – de conștientizarea faptului că sustragerea atenției doar pe

un moment se poate solda cu moartea a sute de persoane. S-a constatat că problemele emoționale constituie cele mai frecvente cauze de pierdere a capacității de muncă. În ultimul timp, cercetătorii acordă o atenție sporită urmărilor negative ale stresului provocat de activitatea de producție. În lume, milioane de oameni mor anual din cauza dereglării funcției sistemului cardiovascular. Cauzele principale ale apariției acestor dereglări le constituie tensiunea emoțională, conflictele interpersonale, relațiile de muncă încordate.

Una din circumstanțele de bază prin care traumele sînt încadrate în categoria accidentelor de muncă este locul unde s-a petrecut traumatizarea (teritoriul întreprinderii, șantier, încăperi auxiliare).

Prin noțiunea de teritoriu al întreprinderii se înțelege suprafața lotului de pămînt repartizat. Ca regulă, acesta dispune de o îngrădire vizibilă. La cercetarea accidentului se ține cont de planul general al întreprinderii, aprobat în modul stabilit.

Anumite impedimente apar la stabilirea teritoriului întreprinderii agricole, adică a masivului de pămînt repartizat, unde, în afară de cîmpuri, livezi, sînt amplasate blocuri administrative și de producție, iar uneori, încăperi de locuit. În acest sens, nu se cercetează ca accident de muncă trauma suferită la domiciliu, deși locuința se află pe teritoriul întreprinderii agricole.

Nu este justificată utilizarea în regulamentul termenului „teritoriul întreprinderii agricole”. În cazul dat, este mai corect ca în locul termenului „teritoriul” să se utilizeze termenul „locul de muncă”.

Loc de muncă, atît în condiții urbane, cît și în condiții rurale, se consideră locul unde

s-ar fi putut afla salariatul accidentat în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau a îndatoririlor de serviciu.

Pentru unele profesii și funcții este foarte complicat să se stabilească teritoriul de activitate, ca exemplu: instalații electrice, poștași, curieri. Fiecare dintre aceștia deservește un anumit sector al teritoriului orașului, satului. Accidentele, suferite de această categorie de salariați în timpul programului de muncă, se consideră accidente de muncă, în aceste împrejurări nu contează locul unde salariatul a suferit trauma: pe traseul obișnuit al deplasării sau la locul îndeplinirii îndatoririlor de serviciu.

Pentru unele profesii cum ar fi cea de: conducător auto, tractorist, loc de muncă se consideră toată distanța parcursă în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă.

Accidentul suferit de salariat în timpul deplasării de la domiciliu la serviciu și invers, în afara teritoriului întreprinderii, poate fi cercetat conform prevederilor Regulamentului cu condiția că accidentatul s-a deplasat cu transportul acordat de întreprindere. În acest sens, nu are importanță dacă mijlocul de transport a aparținut întreprinderii sau a fost obținut pe bază de comandă (contract) de la altă întreprindere. De asemenea, se consideră accident de muncă accidentul suportat de salariat în timpul îmbarcării sau debarcării din acest mijloc de transport.

În cazul în care salariatul se deplasează de la domiciliu la serviciu sau invers, cu transportul în comun sau transportul personal, ori merge pe jos, pe traseul obișnuit al deplasării, nu se califică drept accident de muncă. Asemenea accidente se cercetează pe principii generale și se

întocmesc procese-verbale în formă liberă.

Un factor important la calificarea accidentului se consideră ora producerii acestuia. Se cercetează accidentele produse pe teritoriul întreprinderii în timpul programului de muncă, inclusiv în timpul pauzelor stabilite, înainte de începerea și după încetarea lucrului, precum și în timpul îndeplinirii orelor suplimentare, în zilele de odihnă și de sărbătoare.

În conformitate cu p.3 al regulamentului, una din condițiile de calificare a evenimentului ca accident de muncă este executarea unor lucrări prin dispoziția administrației întreprinderii. Cum se va proceda în cazul în care accidentul s-a produs în timpul executării unei lucrări ce nu i-a fost încredințată accidentatului? De exemplu: în atelier s-a stins lumina, lăcătușul, fără a aștepta sosirea electricianului (ultimul a fost solicitat), a încercat să schimbe becul și a căzut de pe scară. Accidentul suferit de acesta se consideră accident de muncă. Deci, trebuie considerat accident de muncă accidentul produs în timpul executării unor lucrări pe teritoriul întreprinderii în cadrul programului de muncă, inclusiv în pauzele stabilite, chiar dacă această lucrare nu i-a fost încredințată salariatului.

În urma celor expuse, putem menționa faptul că este necesară elaborarea și implementarea unui program național în domeniu, pentru optimizarea și racordarea politicii de securitate și sănătate în muncă la standardele de muncă ale UE. Acesta trebuie să includă: scopurile, obiectivele și indicatorii progresului în domeniul securității profesionale, implementate de către organele administrației centrale și locale.

10 mln de dolari de la Corporația Financiară Internațională pentru mun. Chișinău

Primăria municipiului Chișinău a semnat recent un acord de împrumut în sumă de 10 milioane de dolari cu Corporația Financiară Internațională (CFI).

Banii urmează a fi utilizați pentru proiecte de infrastructură, construcția și dezvoltarea rețelelor de apeduct și canalizare, cît și pentru reparația integrală a trei străzi din oraș.

Acordul de împrumut prevede instalarea apeductelor magistrale în 10 comune din raza municipiului Chișinău și conectarea la rețeaua de canalizare a 16 comune suburbane. În oraș vor fi instalate 3 apeducte magistrale și vor fi asigurate 8 conectări la rețeaua de canalizare. Totodată, vor fi reparate integral străzile Ion Creangă, I. Inuleț și Alecu Russo, afirmă primarul de Chișinău, Dorin Chirtoacă.

Edilul capitalei a mai spus că tratative în acest sens, cu Corporația Financiară Internațională, s-au dus aproape doi ani și jumătate. Perioada de rambursare a împrumutului este de 10 ani, perioada de grație 2 ani, iar dobînda anuală de 4,65 la sută plus dobînda medie pe piață.

Ana Maria Mihăescu, șefa misiunii Corporației Financiare Internaționale, a declarat că CFI, în fiecare an oferă sectorului privat din mai multe țări în curs de dezvoltare susținere financiară în sumă de aproape 18 miliarde de dolari.

Lucrările în acest sens vor începe în primăvară. Dorin Chirtoacă a mai precizat că municipiul Chișinău a pierdut mult, atunci cînd guvernarea comunistă a perfectat legislația și agenții economice nu au mai fost nevoiți să achite impozitul pe venit. Dînsul declară că se va insista ca în lege să fie reintroduse declarațiile pe venit ale agenților economici.

Potrivit primarului, la moment, gradul de uzură al rețelelor de apeduct și canalizare este de 70 %, iar pierderile provocate sînt de 40%.

Moldova are toate șansele să ocupe un loc demn în noua structură economică a lumii

Depășind criza financiară, lumea se află în pragul creării unui nou sistem geopolitic și Moldova are toate șansele să devină partener cu drepturi

egale al principalelor comunități politico-economice ale lumii, a declarat recent în cadrul mesei rotunde „Rusia-Moldova: dialog în numele viitorului” Serghei Glaziev, secretar general adjunct al CE Eurasia. „În viitorul apropiat spațiul economic mondial va fi multilateral și rolul principal, în afară de SUA și Uniunea Europeană, îl vor avea China și Uniunea Vamală a Rusiei, Belorusiei și Kazahstanului. Moldova are toate șansele să ocupe un loc demn printre partenerii ultimei”, a menționat sursa citată.

Potrivit spuselor lui S. Glaziev, „spre regret,

acum Moldova este constrînsă să exporte de o 1,5-2 ori mai multe produse, decît ea importă, iar peste o jumătate de milion de cetățeni ai republicii sînt

nevoii să muncească peste hotare. Dar RM are toate șansele să-și dezvolte potențialul energetic și intelectual, de care deocamdată mai dispune”. „Împreună cu Rusia, Moldova are posibilitatea să creeze o nouă economie, să dezvolte relațiile de cooperare, să elaboreze proiecte inovaționale comune”, a spus cunoscutul economist.

El a specificat, de asemenea, că „Moldova, cu toată ponderea sa relativ neînsemnată pe calea integrării în Uniunea Europeană, va deveni concurent pentru atare țări agrare, cum sînt Franța și alte state, care vor aspira să nu admită ca republica să se afirme în modul convenit pe piața europeană a produselor agricole”.

Prim-ministrul Vlad Filat a înmînat certificatele de proprietate sinistraților care au solicitat procurarea de locuințe

Ceremonia de înmînare a certificatelor de proprietate a avut loc la Guvern. În total 72 de familii au optat pentru locuințe existente deja, în diferite localități ale țării. Executivul a alocat pentru procurarea acestor locuințe 12,7 milioane de lei. În alocuțiunea sa, Vlad Filat a spus că a văzut și a simțit durerea prin care au trecut oamenii ce și-au pierdut casele în inundațiile din vara anului curent. Premierul a menționat că Guvernul construiește 706 case pentru familiile sinistrate care au optat pentru locuințe noi. Pînă acum, 199 de familii și-au primit noile locuințe, iar săptămîna viitoare, procesul de împroprietărire va continua. Alte 16 familii au primit despăgubiri financiare pentru casele pierdute. „Datorită faptului că există oameni cu suflet mare și grație efortului comun depus, putem afirma că cei care au rămas fără case, vor avea noi gospodării pînă la sosirea iernii. Sper ca locuințele pe care le-ați primit să vă aducă doar fericire și bucurii”, a spus prim-ministrul.

Premierul a precizat că Guvernul va continua să ajute familiile ce au avut de suferit ca urmare a inundațiilor din vara anului curent, precizînd că a alocat pentru această iarnă cărbune și lemne pentru foc. „Acest an a demonstrat că putem fi

solidari atunci cînd apropiații noștri se află în dificultate. Noi, cetățenii Republicii Moldova, am reușit să avem grijă de cei care au avut de suferit, iar aceasta ne arată clar că avem viitor”, a precizat V. Filat.

Sedință de lucru la Cotul Morii

La șantierul Leușoaia, unde se construiesc casele pentru sinistrații din satul Cotul Morii, premierul a prezidat, marți, 16 noiembrie, o șe-

dință de lucru. În cadrul acesteia, Vlad Filat a transmis Primăriei Cotul Morii 145 de titluri de proprietate a caselor, iar celei din Nemțeni -34 de astfel de titluri. Dintre cele 145 de case din Cotul Morii - 95

sînt cu două camere, 39 - cu trei și 11 - cu patru camere.

Prim-ministrul a apreciat faptul că, deși la Cotul Morii, potrivit orarului de lucru, era planificată finalizarea a 76 de case, de facto au fost

transmise primăriei 145 de case. Premierul a adus sincere mulțumiri constructorilor, tuturor celor care participă la ridicarea caselor pentru muncă calitativă, operativitate și responsabilitate.

În cadrul ședinței, Pavel Caba, președintele Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor de Materiale de Construcții „Condrumat”, a informat premierul că, la momentul de față se lucrează intens la finalizarea în termenii stabiliți a tuturor caselor pentru sinistrații din Cotul Morii, dar și pentru cei din Nemțeni, Obileni și Sărăteni. El a precizat că, avînd în vedere condițiile meteo favorabile, toate casele vor fi date în exploatare în timpul prevăzut.

De asemenea, s-a menționat că se muncește intens și la infrastructura localităților. Astfel, se preconizează că la sfîrșitul săptămînii curente, va fi dat în exploatare și drumul central din satul Cotul Morii. Referindu-se la problema aprovizionării localității cu apă potabilă, premierul a spus că, pentru început, vor fi cumpărate cisterne auto speciale, iar ulterior va fi construită o rețea de ape ducte pentru mai multe localități din zonă.

Vlad Filat a dispus respectarea principiului de echitate socială la

repartizarea caselor. Premierul a precizat că, au primit case majoritatea celor care au optat pentru procurarea imobilelor existente deja, iar alte 16 familii au primit despăgubiri financiare pentru locuințele pierdute în urma inundațiilor. De asemenea, cetățenii vor primi despăgubiri financiare pentru recolta agricolă pierdută din cauza calamității.

Premierul a mai spus că locatarii noilor case vor beneficia, pentru iarnă, de cîte 2 metri cubi de lemne și o jumătate de tonă de cărbune.

Vlad Filat a anunțat că săptămîna viitoare va participa la punerea temeliei bisericii în localitatea Cotul Morii. Aceasta urmează a fi construită din donații.

La Nemțeni, prim-ministrul a asistat la conectarea primelor case la rețeaua de gaze naturale. Acesta a dispus urgentarea lucrărilor de construcție a gazoductului și distribuirea rețelelor către casele construite.

Totodată, V. Filat a vizitat mai multe familii din satele Cotul Morii și Nemțeni, care au primit locuințe noi, inclusiv veteranul de război Andrei Verdeș și tînăra familie Marina și Dorin Lupan din Cotul Morii.

S. C.

Mihai Ghimpu cere susținerea NATO în retragerea trupelor rusești

„Trupele rusești de pe teritoriul statului nostru nu sînt doar o sursă permanentă de pericol la adresa securității Republicii Moldova, ci și una de alimentare a separatismului transnistrean”

Președintele interimar Mihai Ghimpu a trimis o scrisoare secretarului general al NATO, prin care cere susținerea Alianței Nord-Atlantice în privința retragerii trupelor rusești de pe teritoriul Republicii Moldova. „Au trecut aproape 20 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Federația Rusă s-a angajat atît pe plan bilateral, cît și multilateral, de exemplu, la Summit-ul OSCE de la Istanbul din anul 1999, să-și retragă formațiunile militare de pe teritoriul statului nostru. Cu toate acestea, realitatea continuă să rămînă cea care este – trupele rusești se află încă în raioanele de est ale Republicii Moldova, violînd normele de drept internaționale și Constituția Republicii Moldova, care interzice dislocarea de trupe străine pe teritoriul suveran și independent Republica Moldova”, se precizează în scrisoarea președintelui interimar către secretarul general al NATO.

„Rusia s-a angajat să-și retragă trupele într-o perioadă concretă de timp”

La Istanbul, Rusia s-a angajat să-și retragă trupele într-o perioadă concretă de timp, pe cînd „principiul acceptului statului gazdă” nu presupune retragerea trupelor, ci aflarea lor în Transnistria cu acordul acestuia. În consecință, „principiul acceptului statului gazdă” poate deveni o pîrghie de șantaj în mîinile Federației Ruse în relațiile cu Republica Moldova. Federația Rusă va putea șantaja Republica Moldova în sensul că, dacă aceasta nu-și dă acordul său pentru prezența militară rusă în Transnistria, atunci Rusiei nu-i rămîne altceva de făcut, decît să recunoască Transnistria pentru a obține „principiul acceptului statului gazdă” de la pretinsa republică moldovenească nistreană. Amintim că în prezent, Moscova susține că nu are nevoie de acordul Georgiei pentru a-și menține trupele în Abhazia și Osetia de Sud, pentru că are acordul acestor două entități nerecunoscute. În sfîrșit, Rusia va continua să susțină că dat fiind faptul că

„principiul acceptului statului gazdă” se conține într-un tratat, care se referă la armamentele convenționale, principiul amintit se referă la trupele rusești dislocate în Transnistria, pentru ca acolo nu mai sînt arme convenționale.

Ar fi regretabil ca, în cadrul discuțiilor purtate la Viena și Bruxelles privind revitalizarea Tratatului care vizează forțele convenționale din Europa, să se încerce „salvarea” acestui document important pentru securitatea europeană, trecîndu-se cu vederea neîndeplinirea de către Rusia a angajamentelor sale de la Istanbul cu privire la Republica Moldova. Revitalizarea tratatului amintit nu se poate face cu acest preț și este nevoie de sprijin pentru a nu admite o asemenea nedreptate față de Republica Moldova, se arată în scrisoarea trimisă de președintele interimar al R. Moldova secretarului general al NATO.

„Îmi exprim speranța că în cadrul negocierilor actuale care vizează regimul de control al armamentelor, poziția Republicii Moldova referitoare la prezența ilegală a trupelor ruse pe teritoriul său, și anume retragerea imediată, ordonată și completă a trupelor rusești de pe teritoriul Republicii Moldova, va fi auzită și luată în seamă de către statele parte la „Tratatul privind forțele convenționale din Europa”. „Altfel, ratificarea acestui tratat, chiar și revitalizat, va fi problematică”, se mai precizează în documentul în cauză.

„Trupele rusești de pe teritoriul Republicii Moldova subminează grav eforturile comunității internaționale orientate spre reglementarea conflictului pe cale pașnică”

Totodată, potrivit lui M. Ghimpu, trupele rusești pe teritoriul statului nostru nu sînt doar o sursă permanentă de pericol la adresa securității Moldovei, ci și una de alimentare a separatismului transnistrean, dat fiind faptul că liderii separatiști de la Tiraspol vîd în pre-

zența acestor trupe, dislocate în regiune, un suport moral, politic și material al acțiunilor lor.

„În consecință, trupele rusești de pe teritoriul Republicii Moldova subminează grav eforturile comunității internaționale orientate spre reglementarea conflictului pe cale pașnică.

M. Ghimpu este de părerea că retragerea completă a trupelor rusești de pe teritoriul Republicii Moldova va crea premisele necesare pentru reglementarea conflictului transnistrean pe cale liniștită și va contribui inclusiv la consolidarea stabilității și securității în regiune.

PDM: Scrisoarea lui M. Ghimpu către NATO are potențial periculos

PDM consideră inoportună scrisoarea președintelui interimar Mihai Ghimpu adresată secretarului general al NATO, prin care cere susținerea Alianței Nord-Atlantice în ceea ce privește retragerea trupelor armate ale Rusiei de pe teritoriul Republicii Moldova și spune că asemenea intervenții publice nu contribuie prin nimic la soluționarea diferendului transnistrean, avînd doar potențialul periculos de a crea impedimente viitoarei guvernări, inclusiv pe dimensiunea reglementării transnistrene.

„Mai mult ca atît, retorica antirusă, reluată în plină campanie electorală, poate duce la deteriorarea relațiilor Republicii Moldova cu Federația Rusă, precum și la subminarea eforturilor diplomatice europene în problema conflictului transnistrean. Considerăm că implicarea NATO în soluționarea problemei transnistrene este o inițiativă periculoasă, care riscă să erodeze cadrul constituțional al Republicii Moldova și atentează la statutul de neutralitate, acesta fiind o garanție clară a unității teritoriale a țării”, se precizează într-o declarație a PDM. Formațiunea își reiterează opțiunea pentru necesitatea identificării unei soluții viabile și pașnice a diferendului transnistrean, reieșind din principiul suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

AMN: Solicitarea lui M. Ghimpu nu va fi luată în serios

Vicepreședintele Alianței Moldova Noastră, Vasile Balan, consideră că adresarea lui

M. Ghimpu către NATO ar putea să nu fie luată în serios de partenerii externi.

„Toți subiecții vizați în această scrisoare știu că sîntem în campanie electorală și nu vor lua în serios această solicitare”, susține Vasile Balan. Totodată, deputatul AMN este de părerea că problema respectivă trebuia mai întîi discutată în cadrul AIE, după care făcută publică.

Partidul lui Vlad Filat pledează pentru retragerea trupelor rusești

Partidul lui Vlad Filat pledează pentru retragerea trupelor rusești din regiunea transnistreană în conformitate cu decizia Summitului OSCE de la Istanbul, care rămîne în vigoare și urmează a fi executată.

„Cît privește componența grupului de negociatori în problema transnistreană, actualul format 5+2 este unicul în stare să identifice soluții viabile pentru reglementarea conflictului, lucru recunoscut și de actorii internaționali. În ultimul an, s-au întreprins acțiuni concrete în vederea reluării negocierilor și primele rezultate au fost deja înregistrate – dialogul permanent la nivel de reprezentanți politici, reluarea activității grupurilor de lucru comune, consultări neformale în formatul 5+2. Toate acestea crează premise pentru identificarea unei soluții definitive în problema transnistreană”, se precizează în declarația PLDM.

Scrisoarea va duce la înrăutățirea relației cu Rusia

Scrisoarea adresată secretarului general al NATO va duce la o înrăutățire a relației dintre R. Moldova și Rusia, spune analistul politic Victor Gurău.

Analistul politic consideră ca secretarul general al NATO nu va lua nici pe departe această scrisoare în serios și nici nu va lua vreo măsură în acest sens, deoarece NATO nu vrea să-și periclitaze relațiile sale cu Federația Rusă.

S. C.

• La solicitarea cititorilor

Reglementări referitoare la atribuțiile și aspectele modului de funcționare a agentului guvernamental

Conform prevederilor Legii cu privire la Agentul guvernamental, Agentul guvernamental exercită următoarele atribuții:

a) reprezintă Guvernul Republicii Moldova la Curte și îndeplinește orice altă atribuție prevăzută de Convenție sau de Regulamentul Curții;

rii hotărârilor Curții.

Republica Moldova se sizează Curtea în cauze interstatale prin intermediul Agentului guvernamental, la decizia Guvernului. Dacă într-o cauză aflată pe rolul Curții, reclamantul este un cetățean al Republicii Moldova, iar pîrîtul este un alt stat decît Republica Moldova, parte la

guvernamental este obligat să respecte caracterul confidențial al actelor, datelor și informațiilor, în condițiile legii. Nu pot fi comunicate Agentului guvernamental acte, date sau informații care aduc atingere dreptului la viață privată. În cazul în care acțiunile sau inacțiunile reprezentanților autorităților publice sau deciziile emise de ele încalcă vădit drepturile și libertățile omului, Agentul guvernamental este în drept să sesizeze din oficiu instituțiile competente despre necesitatea înlăturării încălcărilor, cerînd adoptarea de măsuri în vederea respectării uniforme și exacte a Convenției și aplicării conforme a jurisprudenței Curții. În cazul în care sînt necesare cunoștințe speciale, Agentul guvernamental poate solicita autorităților și instituțiilor efectuarea de expertize juridice. Expertizele efectuate de autorități și instituții publice sînt gratuite, cele efectuate de alte instituții se plătesc de la bugetul Ministerului Justiției.

Soluționarea pe cale amiabilă a unei cauze împotriva Republicii Moldova, în temeiul unei cereri individuale, se face printr-un acord privind o astfel de soluționare. Acordul

de soluționare amiabilă se încheie între Guvernul Republicii Moldova, reprezentat de Agentul guvernamental, și reclamant sau reprezentantul acestuia. Acordul de soluționare amiabilă se încheie în scris, în exemplare suficiente pentru a fi remise cîte unul: Agentului guvernamental, fiecărui reclamant parte la acord și Curții. Pentru soluționarea pe cale amiabilă a unei cauze, Agentul guvernamental solicită avizul Ministerului Finanțelor, altor autorități publice sau organe de resort cărora li se atribuie ca învinuire pretinsă încălcarea a drepturilor reclamantului. Avizele au caracter consultativ și trebuie prezentate agentului guvernamental în termen de 10 zile lucrătoare de la solicitare, dacă în aceasta din urmă nu este prevăzut un alt termen. Potrivit art.43 din Convenție, Agentul guvernamental, cu aprobarea Guvernului, poate cere retrimiteria cauzei spre examinare în Marea Cameră. Sumele, stabili-

te de Curte, necesare reparării echitabile a prejudiciului și compensării celorlalte cheltuieli, precum și sumele stabilite prin acordul de soluționare pe cale amiabilă a cauzei se achită incontestabil de către Ministerul Finanțelor, indiferent de faptul dacă sînt sau nu sînt prevăzute mijloace pentru acest scop în legea bugetului de stat. Hotărîrea Curții, cu referință la suma de reparare echitabilă a prejudiciului și de compensare a celorlalte cheltuieli, precum și acordul de soluționare pe cale amiabilă a cauzei, semnat de părți, constituie titlu executoriu. Plata se efectuează în termenul prevăzut de hotărîrea Curții sau de acordul de soluționare pe cale amiabilă a cauzei. Modalitățile de plată sînt prevăzute de lege.

Statul are drept de regres împotriva persoanelor a căror activitate, cu intenție sau din culpă gravă, a constituit temei pentru adoptarea hotărîrii privind plata obligatorie a sumelor stabilite prin hotărîrea Curții sau prin acord de soluționare pe cale amiabilă a cauzei. Sumele stabilite prin hotărîrea Curții sau prin acord de soluționare pe cale amiabilă a cauzei se restituie integral, în baza unei hotărîri judecătorești, de către persoanele care, cu intenție sau din culpă gravă, au condiționat achitarea obligatorie a acestor sume de către Republica Moldova. Agentul guvernamental este obligat să informeze Procurorul General și Consiliul Superior al Magistraturii, după circumstanțe, despre toate cazurile cînd, prin hotărîrea Curții sau prin acord de soluționare amiabilă a cauzei, Republica Moldova este obligată să plătească unele sume bănești. Informația se prezintă în termen de 30 de zile de la data definitivării hotărîrii Curții sau de la data semnării acordului de soluționare amiabilă a cauzei. Acțiunea în regres privind restituirea sumelor specificate la alin.(1) se depune, în condițiile legii, de către Procurorul General, în termen de 1 an de la data la care a expirat termenul de plată, stabilit de Curte sau prin acordul de soluționare pe cale amiabilă a cauzei. Guvernul este în drept să participe, în condițiile Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, la toate procesele judiciare intentate potrivit cerințelor menționate.

b) supraveghează corectitudinea măsurilor adoptate în vederea executării hotărîrilor pronunțate de Curte și propune autorităților competente spre adoptare măsuri cu caracter general întru evitarea noilor încălcări ale prevederilor Convenției și protocoalelor adiționale;

c) informează Prim-ministrul despre evoluția cauzelor la Curte;

d) reprezintă Guvernul la întrunirile specializate ale Comitetului de Coordonare pentru Drepturile Omului (CDDH) și ale comitetului de Experți pentru Perfecționarea Procedurilor de Protecție a Drepturilor Omului (DH-PR), subordonat acestuia;

e) asigură informarea judecătorilor, procurorilor și funcționarilor publici cu privire la jurisprudența Curții;

f) informează periodic, inclusiv la cerere, Ministerul Afacerilor Externe despre măsurile care urmează să fie luate de autoritățile publice naționale în vederea execută-

Convenție, ca terț intervine Agentul guvernamental, cu aprobarea Guvernului. În cauza în care în calitate de pîrît este Republica Moldova, iar de reclamant - o persoană particulară avînd cetățenia unui alt stat parte la Convenție, Agentul guvernamental notifică acel stat despre existența cauzei pentru ca acesta din urmă să poată exercita dreptul de intervenție. Notificarea se face prin intermediul reprezentanței diplomatice a Republicii Moldova în statul respectiv, iar în lipsa acesteia, prin intermediul reprezentanței diplomatice a celui stat de pe lîngă Consiliul Europei.

Agentul guvernamental colaborează cu autoritățile publice și cu alte persoane juridice de drept public sau de drept privat. Autoritățile publice și alte persoane juridice de drept public sau de drept privat sînt obligate să trimită Agentului guvernamental, în termenul stabilit de acesta, actele, datele și informațiile solicitate. Agentul

Trei sferturi dintre moldoveni sînt afectați de criza economică mondială

Trei sferturi dintre moldoveni consideră că sînt afectați de criza financiară globală, iar 13 la sută încă nu au resimțit consecințele acesteia. Acestea sînt datele celui mai recent sondaj realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova.

Mai mult de jumătate dintre cei intervievați consideră că reformele din țara noastră nu sînt eficiente și doar 23 la sută le apreciază pozitiv.

Mai mult de 40 la sută dintre participanții la sondaj susțin că viața oamenilor din localitatea lor a devenit mai proastă decît acum un an. Pentru tot ațîția, calitatea vieții nu s-a schimbat semnificativ și doar nouă procente o apreciază

mai bună în prezent.

Mai mare este numărul celor care au semnalat schimbări negative în situația economică din țară. Aproximativ două treimi din cei intervievați consideră că situația economică a devenit mai grea și doar 10 la sută cred că se îmbunătățește.

Oamenii sînt cel mai mult îngrijorați de creșterea prețurilor la produsele alimentare și resursele energetice, de șomaj, dar și de viitorul copiilor.

Studiul a fost efectuat în perioada 1-10 noiembrie, pe un eșantion de 1583 de persoane din 65 de localități. Marja de eroare reprezintă 2,6%.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Cine este în drept să prelucrez datele personale ale cetățeanului și care sînt condițiile pentru efectuarea acestei acțiuni?

Vasile GHILEȚCHI,
mun. Chișinău

Conform articolului 6 din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal ,prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțămîntul necondiționat al subiectului datelor cu caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Consimțămîntul la prelucrarea datelor cu caracter personal poate fi retras de către subiectul datelor cu caracter personal. Retragerea consimțămîntului nu poate avea efect retroactiv. Consimțămîntul în formă scrisă al subiectului datelor cu caracter personal la prelucrarea datelor sale cu caracter personal trebuie să includă:

a) numele, prenumele, patronimicul, adresa subiectului datelor cu caracter personal, numărul de identificare de stat (IDNP), numărul actului de identitate, data eliberării actului menționat și date despre autoritatea care l-a eliberat;

b) denumirea (numele, prenumele, patronimicul) și adresa deținătorului datelor cu caracter personal care obține consimțămîntul;

c) scopul prelucrării datelor cu caracter personal;

d) lista datelor cu caracter personal la prelucrarea cărora se acordă consimțămîntul;

e) lista acțiunilor cu date cu caracter personal la efectuarea cărora se acordă consimțămîntul, descrierea generală a modalităților de prelucrare a datelor cu caracter personal, utilizate de către deținătorul unor astfel de date;

f) termenul pe parcursul căruia acționează consimțămîntul, precum și modul de retragere a consimțămîntului.

În cazul incapacității subiectului datelor cu caracter personal, consimțămîntul la prelucrarea datelor lui cu caracter personal se acordă în

formă scrisă de către reprezentantul legal al subiectului datelor cu caracter personal. În cazul decesului subiectului datelor cu caracter personal, consimțămîntul la prelucrarea datelor lui cu caracter personal se acordă, în formă scrisă, de către succesorii subiectului datelor cu caracter personal, dacă un astfel de consimțămînt nu a fost dat de subiectul datelor cu caracter personal în timpul vieții.

Nu este necesar consimțămîntul subiectului datelor cu caracter personal în cazurile în care:

a) datele cu caracter personal sînt colectate pentru exercitarea atribuțiilor care se află în sfera de competență a autorităților publice;

b) datele cu caracter personal se prelucreză în scopul executării contractului la care una din părți este subiectul datelor cu caracter personal;

c) datele cu caracter personal se prelucreză în scopuri statistice sau în alte scopuri de cercetare, cu condiția depersonalizării obligatorii a datelor cu caracter personal;

d) prelucrarea datelor cu caracter personal este necesară pentru protecția vieții, sănătății sau a altor interese de importanță vitală ale subiectului datelor cu caracter personal, dacă obținerea consimțămîntului de la acesta este imposibilă;

e) prelucrarea datelor cu caracter personal este necesară pentru livrarea trimitărilor poștale de către organizațiile de comunicații poștale, pentru efectuarea de către operatorii de comunicații electronice a calculului de utilizatorii de servicii de comunicații pentru serviciile de comunicații oferite, precum și pentru examinarea pretențiilor utilizatorilor serviciilor de comunicații.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui coupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați couponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Coupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(noiembrie 2010, nr. 43(350))

CITAȚII ÎN JUDECATĂ

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Liliana Schitco”, Chișinău, pentru data de 6 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de SRL „Octopus-Prof” privind încasarea a 4279,68 lei.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Stirollex-Grup” și SRL „Valgicom”, pentru data de 8 decembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrîți la examinarea cauzei civile intentată de SRL „Dec-Trans Grup” privind încasarea datoriilor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Luxorex-Grup”, pentru data de 7 decembrie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Rumitox” privind încasarea sumei de 4099 lei 25 bani.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Hazar Construct”, pentru data de 8 decembrie 2010, ora 9.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Rober” privind încasarea sumei de 17 200 lei 95 bani.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Zinteco”, pentru data de 14 decembrie 2010, ora 11.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Rumitox” privind încasarea sumei de 7224 lei 36 bani.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Grama Dumitrița”, pentru data de 16 decembrie 2010, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Customagic” privind încasarea sumei de 13 456 lei 26 bani.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Eltehcocomerț”, pentru data de 6 decembrie 2010, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Moldtehmed” privind încasarea datorii.

Judecător **V. Orîndaș**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Infocus”, cu sediul în Chișinău, str. Alba Iulia nr. 75/V, pentru data de 8 decembrie 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC „ELAN POLIGRAFIC” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Zinaida Talpalaru**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Habibi”, pentru data de 9 decembrie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Vitalcomus”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iu. Țurcan**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Neigicom”, pentru data de 15 decembrie 2010, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Epidavr”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iu. Țurcan**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „Multisnrck” SRL, pentru data de 3 februarie 2011, ora 11.10, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iu. Țurcan**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ivaro”, pentru data de 23 decembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Enteh”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Al. Rotari**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Cojuhari” GVS, pentru data de 9 februarie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Vitalcomus”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Al. Rotari**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Proprim MC”, Bălți, pentru data de 14 decembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Elita-5-Altepi”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Namașco**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Mansour Jamal, pentru data de 6 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Mansour Rodica privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Djeta Chistol**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Caradjov Igor, pentru data de 7 decembrie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Stefco Tatiana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Ștefan Niță**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Șendrea Ion Grigore, cu ultimul domiciliu cunoscut: Chișinău, str. Ion Neculce nr. 10, apt. 6, pentru data de 7 decembrie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SAR „Donaris Group” SA către SNA „Moldasig” SRL, Șendrea Ion privind încasarea datorii.

Judecător **Nadejda Mazur**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Luchian Andrei, pentru data de 9 decembrie 2010, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cobeli Nicolai privind evacuarea.

Judecător **Garri Bivol**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Tan-Mob”, cu sediul cunoscut: Chișinău, str. Vasile Alecsandri nr. 1, pentru data de 26 ianuarie 2011, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Baci Artiom privind rezilierea contractului și încasarea prejudiciului.

Judecător **V. Brașoveanu**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Răcico Serghei, pentru data de 3 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 504) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2611/2010 intentată de Stavila Alexandru privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Dorin Dulghieru**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Izbaș Igor, dom. satul Copeac, Ștefan Vodă, pentru data de 6 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de RPS SCUT privind recuperarea prejudiciului.

Judecător **L. Pruteanu**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Emat Auto”, cu sediul în Chișinău, str. Zelinski nr. 11, pentru data de 13 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Autolumelux”, Tcaci T. privind restituirea prejudiciului.

Judecător **L. Pruteanu**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ever Vin”, cu sediul în Chișinău, str. Șciusev nr. 139, pentru data de 6 decembrie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 508) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Belocosov Nicolae privind înlăturarea obstacolelor.

Judecător **Oleg Sternioală**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Șerban Marin, a.n. 22.08.1973, domiciliat în satul Tabăra, Orhei, pentru data de 16 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4068/2010 intentată de Șerban Maria privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător **Aliona Danilov**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pîrău Vladimir, domiciliat: Chișinău, str. Alba Iulia nr. 8, pentru data de 22 decembrie 2010, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4009/2010 intentată de Bîrnă Ruslan privind încasarea prejudiciului cauzat.

Judecător **Aliona Danilov**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Coțaga Iurie, pentru data de 2 decembrie 2010, ora 9.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Coțaga Angela privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **Gh. Gorun**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Briceanscaia Marina, pentru data de 16 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Grigoriev Valerii și Ludmila privind încasarea datorii.

Judecător **Gh. Gorun**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Mîndru Alexandru, pentru data de 15 decembrie 2010, ora 9.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ricov Serghei privind încasarea datorii.

Judecător **Oleg Melniciuc**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Fiștic Anatolie Ion, pentru data de 6 decembrie 2010, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă intentată de Popova Natalia împotriva CIA „Asito” privind încasarea despăgubirii și a prejudiciului moral.

Judecător **Lilia Lupașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bauzidi Islam, a.n. 27.04.1977, pentru data de 17 ianuarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gordeeva Nellea privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **Lilia Lupașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Patric Victor, pentru data de 27 ianuarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Stanila Victor privind încasarea sumei.

Judecător **V. Iașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cozman Natalia, pentru data de 4 februarie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cozman Vera privind recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ.

Judecător **V. Iașco**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Roșcan Ion Ion, a.n. 30.07.1971, pentru data de 24 noiembrie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 301) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Donos Iurie privind încasarea sumei.

Judecător **Alexandru Spoială**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Roșca Eudochia, pentru data de 6 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Easy Credit” SRL privind încasarea datorii.

Judecător **Oxana Robu**

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lisnic Larisa Ion, născută la 6 februarie 1969, domiciliul necunoscut, pentru data de 8 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989 nr.19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-534/2010 intentată de reclamantul Lisnic Ghenadie privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ghenadie Pavliuc**

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Guzun Natalia și Voitov Serghei, pentru data de 9 decembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989 nr.19, bir. 3) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de Procuratura raionului Dondușeni în interesele Verei Ciupii împotriva cet. Guzun Natalia și a lui Voitov Serghei privind rezoluțiunea contractului de donație.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Oxana Banari**

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-lui Isac Dan Mihail, născut la 05.06.1976, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Andrușul de Sus, Cahul, pentru data de 14 decembrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1466/2010 privind desfacerea căsătoriei intentată la cererea reclamantei Isac Rodica.

Pîrîtilui i se propune să prezinte referință și probele de care dispune referitoare la pricină. În caz de neprezentare a probelor și de neprezentare a pîrîtilui în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător **Vitalie Movilă**

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Balaniuc Angela, pentru data de 6 decembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Alexandru Negru**

Judecătoria Criuleni solicită prezentarea cet-lor: Nica Tatiana și Nica Ion, domiciliați în satul Porumbeni, Criuleni în calitate de pîrîți și a reprezentantului pîrîților Gangură Grigore: or. Bender, str. Cosmonavtov nr. 35, apt. 96, pentru data de 3 decembrie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (Criuleni, str. 31 August 1989 nr. 70) în cauza civilă intentată de Levițchi Feodor, împotriva cet-lor Nica Tatiana, Nica Ion privind încasarea forțată a arvunei transmise.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Elena Roibu**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Drozdov Alexandru, pentru data de 7 decembrie 2010, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-4006/2010 intentată de Drozdova Svetlana privind încasarea pensiei de întreținere.

Judecător **Galina Moscalciuc**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Groz-Centru”, SRL „Lorantrans”, pentru data de 9 decembrie 2010, ora 10.40, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de PP „Revista Vinzare-Cumpărare Auto” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iu. Țurcan**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea SC „Melconic” SRL, pentru data de 14 decembrie 2010, ora 12.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Stepaniuc Silvia privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Judecător

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lepădatu Valentin, pentru data de 16 decembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Vrînceanu Natalia către SRL „Maestro Dominator”, Lepădatu Valentin și Rotaru Svetlana privind declararea nulității actului juridic.

Judecător **Oxana Robu**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Matina-Plus”, pentru data de 17 decembrie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de SRL „Ivaro” privind încasarea a 2377,16 lei.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Stoian Ivan Nicolae, pentru data de 10 decembrie 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă privind încasarea datorii.

Judecător **Alexandru Negru**

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Iuliana Barat**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept USM; **Ludmila Dumneanu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept USM; **Nicolae Osmochescu**, doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de drept USM; **Gheorghe Ulianovschi**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Djeta Chistol**, judecător Centru; **Natalia Chiseliova**, judecător Strășeni; **Aliona Donos**, judecător Bălți; **Iurie Guzun**, judecător Briceni; **Mihail Turcan**, judecător Căușeni; **Serghei Popovici**, judecător Comrat.

Mult stimați omagiați este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa *Dreptul* și
Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă șintem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

CALEIDOSCOP

Oamenii inteligenți adorm tîrziu

Un studiu recent a scos la iveală faptul că oamenii care au un IQ ridicat au tendința să adoarmă mai tîrziu. Creierul lor se menține activ pe timpul nopții, susțin cercetătorii Școlii de Economie și Studii Politice și Sociale din Londra.

Potrivit profesorului Satoshi Kanazawa, cel care a condus cercetările efectuate în Marea Britanie, persoanele cu o inteligență peste nivelul mediu sînt adevărate „bufnițe”, în sensul că adorm la ore foarte tîrzii sau chiar spre dimineață, preferînd să rămînă activi psihic pe toată perioada nopții. De cealaltă parte, oamenii cu un IQ moderat și scăzut preferă să adoarmă devreme.

O pisică, pensionată de la o bibliotecă din statul Oregon

O bibliotecă din statul american Oregon se pregătește să se despartă de unul dintre cei mai vechi angajați ai săi. E vorba de o pisică, apărută printre rafturile cu cărți în urmă cu 14 ani. Bibliotecarii au păstrat-o, gîndindu-se că pune șoarecii pe fugă. După atîția ani, însă, a sosit vremea ca pisica să iasă la pensie.

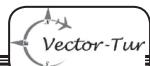
Aggie se plimbă cît e ziua de mare printre rafturi de cărți, ronțăie politicos bunătățile care-i sînt oferite și apoi își face siesta în brațele cititorilor. Mulți vin la această bibliotecă numai ca să o vadă pe ea.

Dar vremurile s-au schimbat, iar împotriva șoarecilor au apărut soluții mai eficiente. În plus, nici Aggie nu mai e tînră.

Evenimentul e programat pentru 20 noiembrie, cînd Aggie va avea parte și de o petrecere de rămas bun.

Momentul e ales cum nu se poate mai bine, pentru că primăria tocmai se pregătea să ceară bibliotecii să dea pisica afară.

Cum Aggie e foarte iubită, s-au găsit imediat oameni dornici să o găzduiască după ... retragerea din activitate.

Agencia de turism „Vector-Tur” vă propune să petreceți 3 zile de distracții și odihnă în Poiana Brașov – ski, snowbord, patinoar, săniuș, excursii la castelele Peleş, Pelisor, Bran.

Cazarea vă este asigurată într-un hotel de 2 stele, în centrul Brașovului, în apropierea muntelui Tampa, clubului de noapte „Lack & Silver” (disco-tecă, bowling, biliard), restaurantului „Bakabi” (singurul local din Brașov unde servirea se face cu ajutorul sa-biei Bakabi).

Prețul pachetului e de la 60 de euro pentru o persoană.

Pachetul include:

- transport tur-retur;
- transport la pîrtie și excursii;
- cazare;
- asigurare medicală;

Prețul pachetului nu include:

- prețul biletului la teleferic;
- prețul biletului la excursie (la dorință).

Studentii cu vîrsta de pînă la 23 de ani și elevii de pînă la 18 ani sînt scutiți de extrasul contului bancar de 500 de euro.

Depunerea actelor se va efectua pînă pe 10 decembrie.

Relații la telefoanele: 716474, 068346865, 079325555.

„VECTOR-TUR” VĂ PROPUNE URMĂTOARELE OFERTE PENTRU SĂRBĂTORILE DE IARNĂ:

BUCOVEL (Ucraina)

Perioada 28.12.10-12.01.11

Pachet servicii: 6 zile/5 nopți - hotelul „Gorgany” de 4 stele:

362 de euro/persoană DBL - standard;

420 de euro/persoană DBL - lux;

Pachet servicii: 7 zile/6 nopți - hotelul „Gorgany” de 4 stele:

395 de euro/persoană DBL - standard;

475 de euro/persoană DBL - lux;

Pachetul include: cazarea, micul dejun, asigurarea medicală.

Recomandăm pentru tururi individuale, de familii și corporative.

Din 02.01.11 – pachet servicii: 3 zile/2 nopți hotelul „Gorgany”

100 de euro/persoană DBL - standard

Pachetul include: transport tur-retur, cazare, micul dejun, asigurarea medicală, excursii și transport la pîrtie.

Calculule ofertei sînt efectuate pentru grup de 46 de persoane.

Recomandăm pentru studenți și elevi.

ROMÂNIA

Crăciunul în vila „Ecotur” de 4 stele, din Ceahlău

Perioada 24.12.2010-27.12.2010 și 06.01.2011-09.01.2011

Pachet servicii: 4 zile/3 nopți

185 de euro/persoană

Pachetul include: cazare în camera DBL, micul dejun, 2 cine, cina festivă de Crăciun, program de colinde susținut de copii din zonă.

Tururi individuale sau corporative, la dorința solicitanților. Firma turistică perfectează actele de obținere a vizei.

Revelionul – 2011 în vila „Ecotur” de 4 stele din Ceahlău

Perioada 30.12.2010-02.01.2011 (perioada se poate modifica la solicitarea clientului)

Pachet servicii: 4 zile/3 nopți

Preț pachet:

- cazare în camera DBL de 4stele - 260 de euro/persoană;

- cazare în camera DBL de 3stele - 240 de euro/persoană.

Pachetul include: cazarea, micul dejun, 2 cine, cina festivă de revelion, program de colinde și urări susținut de grupurile de copii din zonă.

Tururi individuale sau corporative la dorința solicitanților. Firma turistică perfectează actele de obținere a vizei.

Puteți petrece un REVELION exotic ÎN EGIPT, TAILANDA, BULGARIA, ITALIA, AUSTRIA, GRECIA.

10 lucruri interesante despre dormit și vise

Dormitul este absolut esențial pentru fiecare om. În ciuda faptului că oamenii de știință încă nu au reușit să „descifreze” întregul proces, au descoperit o grămadă de lucruri interesante despre ce se întîmplă atunci cînd dormim.

Atunci cînd dormi creierul își reîncarcă „bateriile”, celulele se regenerează și corpul eliberează hormoni importanți.

Pe parcursul vieții, oamenii au nevoie din ce în ce mai puțin de orele de somn, astfel bebelușii trebuie să doarmă 16 ore, tinerii cu vîrsta între trei și 18 ani au nevoie de 10 ore de somn, persoanele de 55 de ani de - 8 ore de somn, iar cele de peste 65 de ani necesită doar șase ore de somn pe noapte.

Bărbații visează alți bărbați în 70% dintre cazuri, susțin cercetătorii, în timp ce femeile visează în mod egal și bărbați și

femei.

Oamenii pot visa doar fețele persoanelor pe care le-au văzut deja în realitate, fie că își amintesc de ele sau au rămas doar în subconștient.

Parasomnia este un tip de tulburare a somnului din cauza căreia faci anumite mișcări nenaturale, cu toate că dormi. Spre exemplu, unele persoane care suferă de parasomnia au comis astfel de infracțiuni precum: condusul autoturismelor, crime, molestarea copiilor, violuri.

12% dintre oamenii din întreaga lume mai visează doar alb-negru. Numărul era mai mare înainte, însă a scăzut odată cu apariția televizorilor color. În prezent, majoritatea persoanelor visează în culori.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:
MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 2108